Rikosseuraamuslaitos esittää koulutusjärjestelmän uudistamista perustellen sitä kasvaneella vankimäärällä ja henkilöstötarpeella. Tavoite on sinänsä oikea – mutta esitetty ratkaisu on ongelmallinen.

Tässä esityksessä nostan esiin kolme keskeistä huolta:

1. valmistelun ja vaikutusarvioiden puutteet
2. koulutuksen laadun ja turvallisuuden heikkeneminen
3. todellisuus vankiloissa, joka tekee uudistuksesta epärealistisen

---

1. Valmistelussa ja vaikutusarvioissa merkittäviä puutteita

Uudistusta on valmisteltu ilman keskeisiä asiantuntijoita – erityisesti RSKK:n oma henkilöstö on jätetty alkuvaiheessa ulkopuolelle.

Lisäksi:

- kustannusvaikutukset ovat virheellisiä ja puutteellisia
- vaikutuksia turvallisuuteen ja osaamiseen ei ole arvioitu riittävästi
- EU- ja eurooppalaisten vaatimusten täyttymistä ei ole varmistettu
- lausuntojen kriittisiä havaintoja ei ole huomioitu esityksessä

Esityksessä on käytetty myös **vääriä tai harhaanjohtavia lukuja**, esimerkiksi:

- majoituskustannuksista
- jatko-opintoihin siirtymisestä
- määräaikaisten työntekijöiden kehityksestä

Tämä heikentää koko esityksen luotettavuutta.

---

2. Koulutuksen laatu ja turvallisuus vaarantuvat

Uudistuksen keskeinen oletus on, että koulutusta voidaan siirtää enemmän työpaikoille.

Mutta tämä johtaa vakaviin ongelmiin:

- syntyy **kahden kerroksen opiskelijoita**
- koulutuksen yhtenäisyys katoaa
- pedagoginen osaaminen heikkenee
- kuntouttava työote vähenee

Tällä on suora vaikutus:

- henkilöstön osaamiseen
- vankiloiden turvallisuuteen
- uusintarikollisuuden ehkäisyyn

On myös tärkeää todeta:
hajautettua koulutusmallia on kokeiltu aiemmin – ja siitä on jouduttu palaamaan keskitettyyn malliin.

---

3. Vankiloiden todellinen tilanne ei mahdollista uudistusta

Tällä hetkellä:

- perehdytys kestää vain **1–5 päivää**
- pakollista voimankäytön koulutusta ei pystytä järjestämään
- resursseja, tiloja ja kouluttajia puuttuu
- pedagogista osaamista ei ole riittävästi

Jos nykyinen perehdytys ei onnistu,
→ ei ole realistista siirtää koulutusvastuuta entistä enemmän vankiloihin.

Lisäksi:

- työpaikkaohjaajat ovat jo kuormittuneita
- ohjaus perustuu osin vapaaehtoisuuteen
- jatkossa vastuu olisi pakollinen ilman lisäresursseja

---

4. Uudistus ei ratkaise työvoimapulaa

Uudistusta perustellaan työvoimapulan ratkaisemisella.

Kuitenkin:

- työssäoppimismalli houkuttelee vain rajallisen määrän opiskelijoita
- hakijamäärät ovat historiassa romahtaneet vastaavissa malleissa
- RSKK on jo lisännyt sisäänottoa
- koulutustarve on tilapäinen (arviolta 3–4 vuotta)

Lisäksi määräaikaisten työntekijöiden määrä on **vähentynyt merkittävästi**, ei kasvanut.

---

5. Johtopäätös ja esitys

Nykyinen esitys sisältää merkittäviä riskejä eikä perustu riittävään tietoon.

Siksi esitämme:

- valmistelu siirretään **ulkopuolisen, riippumattoman tahon vetämäksi**
- tehdään **realistiset kustannus- ja vaikutusarviot**
- kuullaan laajasti kenttää: opettajia, opiskelijoita ja työpaikkaohjaajia
- varmistetaan:
    - koulutuksen laatu ja yhtenäisyys
    - riittävät resurssit
    - RSKK:n itsenäinen asema
